

**แนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา***
**GUIDELINES FOR PERSONNEL KNOWLEDGE MANAGEMENT
FOR SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRIMARY SCHOOL**

ศิริรัตน์ วรเชษฐ์¹, จิราภรณ์ ผันสว่าง²

Sirorat Worachet¹, Jiraporn Phansawang²

โรงเรียนบ้านอันวิทยาประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1¹

Ban On Wittaya Prachasan School, Roi Et Primary Educational Service Area Office 1¹

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด²

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus²

Email : siroratwow5@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งการจัดการความรู้ นับเป็นแนวคิดการบริหาร ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน ซึ่งในอดีตนั้นการจัดการความรู้มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล และค้นหาข้อมูล แต่เฉพาะเทคโนโลยีอย่างเดียวไม่ช่วยให้การจัดการ ความรู้ประสบความสำเร็จได้ เพราะยังมีปัจจัยคุณภาพของคน และวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสำคัญ มากในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการความรู้ ผลจากการศึกษาพบว่าแนวทางการจัดการความรู้ ส่วนบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้าน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ จัดการอบรมและ กิจกรรม PLC ให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกัน มีการ ติดตามผลและกำกับดูแลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการประยุกต์และนำไปใช้ ผู้บริหาร มีการจัดทำระบบการจัดเก็บสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว 3) ด้านการ ค้นหาความรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล สร้างระบบ จัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เป็นระเบียบ เข้าถึงได้ง่ายและค้นหาสะดวก 4) ด้านการวิเคราะห์ ข้อมูล ผู้บริหารสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ โดยใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมและจัดเก็บ ข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศออนไลน์เข้าถึงข้อมูลได้สะดวกทันสมัย 5) ด้านการบริหาร และจัดเก็บความรู้ พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้จัดการและบันทึกข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดมาตรฐานการบันทึกและการจัดการข้อมูล เพื่อให้บุคลากรทุกคน ปฏิบัติตามแบบแผนเดียวกัน

คำสำคัญ : การจัดการความรู้ส่วนบุคคล; ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

This academic article aims to propose personal knowledge management approaches for school administrators in primary schools. Knowledge management is currently a highly popular management concept. In the past, knowledge management focused on using modern technology as a tool for data collection and retrieval. However, technology alone cannot ensure successful knowledge management because human quality factors and organizational culture are also crucial in enhancing knowledge management efficiency. The study found that personal knowledge management approaches for primary school administrators consist of 5 aspects: 1) Knowledge Exchange: Administrators support the creation of professional networks, organize training and Professional Learning Community (PLC) activities to give teachers and staff opportunities to exchange knowledge and collaboratively create innovations, with continuous monitoring and supervision for ongoing development. 2) Application and Implementation: Administrators establish current information storage systems that allow easy and quick data access. 3) Knowledge Searching: Administrators promote staff training in using digital technology for information retrieval and create electronic data storage systems for organized, easily accessible, and convenient searching. 4) Data Analysis: Administrators create systematic data storage systems using technology for data collection and storage, and develop online information databases for convenient and up-to-date data access. 5) Knowledge Management and Storage: Administrators develop electronic data storage systems for efficient data management and recording, and establish standards for data recording and management so that all personnel follow the same pattern.

Keywords : Personal Knowledge Management; School Administrators; Primary Schools

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมเนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลาโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้าน สติปัญญาความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่าง

ถูกต้องสามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงการบริหารสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายมีคุณภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถ และเข้าใจแบบแผนวิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ สถานศึกษาซึ่งได้รับมอบหมายจากสังคมให้ทำหน้าที่พัฒนาศักยภาพและคุณภาพของคน ในชาตินั้น “ยังขาดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี” มากกว่าตัวแปรอื่นจากผลการประเมิน การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาในด้านการบริหารจัดการ ยังไม่มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วม ในการบริหารและจัดการจากทุกภาคส่วน (ธีระ รุญเจริญ, 2557)

การจัดการความรู้ นับเป็นแนวทางการบริหารที่ได้รับความนิยมอย่างสูงปัจจุบัน ซึ่งในอดีตนั้นการจัดการความรู้มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล และค้นหาข้อมูลแต่เฉพาะเทคโนโลยีอย่างเดียวไม่คงช่วยให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จได้ เพราะยังมีปัจจัยคุณภาพของคน และวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ในปัจจุบันเป็นยุคที่มองว่าการจัดการความรู้เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งทั้งนี้เพราะการที่เราจะแบ่งปันความรู้ให้กับใครสักคนนั้นเป็นผลสะท้อนมาจากความไว้วางใจและความสนิทสนมที่มีต่อคนผู้นั้น ซึ่งองค์การไม่สามารถบังคับให้พวกเขามอบความรู้ที่สะสมมาตลอดชีวิตให้กับใครก็ตามที่พวกเขาไม่คุ้นเคย และการจัดการความรู้ในปัจจุบันเป็นยุคที่มองว่าการจัดการความรู้เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งทั้งนี้เพราะการที่เราจะแบ่งปันความรู้ให้กับใครสักคนนั้นเป็นผลสะท้อนมาจากความไว้วางใจ และความสนิทสนมที่มีต่อคนผู้นั้น ซึ่งที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงปัญหา คือ การบริหารสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา

ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาต่อไปโดยมุ่งหวังให้ได้ทราบถึงแนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้ร่วมงาน พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

2. ความหมายของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ Davenport & Prusak (1998) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหา สร้าง รวบรวม และเผยแพร่ความรู้ขององค์กร และนำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มผลการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม Nonaka & Takeuchi (1995) นิยามว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการในการสร้าง แสวงหา แบ่งปัน และใช้ความรู้ โดยมีการแปลงความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ให้เป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และนำกลับมาใช้ใหม่ในองค์กร

Marquardt (2002) อธิบายว่า การจัดการความรู้ คือ ชุดของวิธีการ เครื่องมือ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการรวบรวม จัดเก็บ ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร เพื่อปรับปรุงการตัดสินใจและการปฏิบัติงาน Wiig (1993) เสนอว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การสร้าง การรวบรวม การเก็บรักษา การจัดระบบและการแบ่งปันความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร วิจารย์ พานิช (2547) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ คือ กระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันโดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานย่อยขององค์กร เพื่อสร้าง และใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการจัดการความรู้ (knowledge management) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร และในตัวบุคคลแต่ละคนมาถ่ายทอด การเปลี่ยนแปลง ความรู้ซึ่งกันและกัน อย่างเป็นระบบ ความรู้ที่จัดเก็บจะกลายเป็นสินทรัพย์ที่คงอยู่กับองค์กร ที่สามารถให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึง เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองและในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความหมายของการจัดการความรู้ส่วนบุคคล

การจัดการความรู้ส่วนบุคคลเป็นรูปแบบหนึ่งของระบบการจัดการความรู้ ที่เน้นการใช้งานส่วนบุคคลเป็นหลัก โดยการใช้เครื่องมือสำหรับ ค้นหา แยกหมวดหมู่ ตั้งชื่อและสร้างความแตกต่าง ประเมิน วัดผล นำมารวมกันหรือเชื่อมโยง จากความทรงจำของบุคคลนั้นเข้าด้วยกัน ระบบจัดการความรู้ส่วนบุคคลมีความสำคัญอย่างรุนแรงในสังคมแห่งความรู้ (Senge, 1994) ประกอบไปด้วยการขยายความรู้ส่วนบุคคลและการตกลึกความรู้ นั้น ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

การจัดการความรู้ส่วนบุคคล (Personal Knowledge Management: PKM) ในบริบทของการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการรวบรวม จัดการ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้ของบุคคลในระดับปัจเจก เพื่อพัฒนาตนเองและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ Avery et al. (2001) กล่าวว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคล คือ กระบวนการที่บุคคลใช้ในการรวบรวม จัดประเภท จัดเก็บ และค้นคืนสารสนเทศที่ตนเองใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน Pauleen (2009) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคล เป็นระบบที่บุคคลใช้จัดการกับความรู้ สารสนเทศ และความสัมพันธ์ของตนเอง เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามสถานการณ์

ในบริบทของการบริหารการศึกษา การจัดการความรู้ส่วนบุคคลมีความหมายเฉพาะเจาะจง ดังนี้ วิโรจน์ สารัตนะ (2555) อธิบายว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคลสำหรับผู้บริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาทักษะของผู้บริหารในการแสวงหา วิเคราะห์ จัดระบบ และประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการตัดสินใจทางการบริหาร จันทราณี สงวนนาม (2553) กล่าวว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคลในการบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการพัฒนาความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ธีระ รุญเจริญ (2550) นิยามว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหาร

การศึกษา เป็นความสามารถในการจัดการกับความรู้ของตนเอง ทั้งความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ส่วนบุคคลในเชิงบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารหรือบุคลากรทางการศึกษาใช้ในการค้นหา รวบรวม ประมวล จัดเก็บ แลกเปลี่ยน และนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพ และพัฒนาองค์กรทางการศึกษา โดยมุ่งให้เกิดการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา สามารถเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือต่อยอดองค์ความรู้ที่มีในหน่วยงาน

4. องค์ประกอบของการจัดการความรู้ส่วนบุคคล

4.1 การค้นหาความรู้

การค้นหาความรู้ คือ การเข้าถึงข้อมูลเพื่อทำการค้นหารวบรวมข้อมูลตามความต้องการจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แหล่งเผยแพร่ การอภิปราย เป็นต้น แล้วจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้ 1) การเข้าถึงข้อมูล 2) การรวบรวมข้อมูล และ 3) การจัดเก็บและค้นหาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

4.2 การบริหารและจัดเก็บความรู้

การบริหารและจัดเก็บความรู้ คือ การรักษาความรู้ไว้ไม่ให้สูญหายเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้งาน เพื่อหลักฐานและเป็นข้อมูลในการพัฒนาความรู้เดิม การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการการจัดเก็บเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาและการสืบค้นข้อมูล เพื่อให้สามารถค้นหาและนำข้อมูลไปใช้ได้โดยสะดวกดังนี้ 1) แบ่งหมวดหมู่ 2) จัดเก็บให้เป็นระเบียบ 3) การจัดทำฐานข้อมูล

4.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ กระบวนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน เพื่อร่วมมือกันแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ผลงาน รวมถึงวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในหน่วยงาน ดังนี้ 1) เครือข่ายการเรียนรู้ 2) การร่วมมือแลกเปลี่ยน และ 3) การเผยแพร่ผลงาน

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การคัดแยกความรู้ออกจากข้อมูล แล้วนำความรู้นั้นมาจัดกระทำอาจเป็นการทดลองใช้เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้ 1) คัดแยกความรู้จากข้อมูล 2) การจัดกระทำข้อมูล 3) การสร้างองค์ความรู้

4.5 การประยุกต์และเผยแพร่

การประยุกต์และเผยแพร่ คือ กระบวนการใช้ประโยชน์จากความรู้ ที่ได้จัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้ทักษะประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญที่ได้จากการจัดการความรู้ได้แก่ การกำหนดความรู้

การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้และการเก็บความรู้สารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ ความจำเป็นและทันต่อสถานการณ์ ได้รับการยอมรับจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนี้ 1) การใช้ประโยชน์จากความรู้ 2) การจัดทำสารสนเทศ และ 3) การแก้ปัญหาและตัดสินใจ

5. แนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา

แนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้บริหารมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพโดยจัดสรรเวลาและทรัพยากรให้บุคลากรเข้าร่วมชุมชนหรือกิจกรรมภายนอก จัดการอบรมและกิจกรรม PLC ให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกัน จัดสื่อเผยแพร่ผลงานของสถานศึกษา ทั้ง Best Practice และนวัตกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษา มีการบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับการใช้งานในโรงเรียน ทั้งในด้านการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ และติดตามผลและกำกับดูแลผลงานนวัตกรรม ให้เกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่องและสร้างผลกระทบที่ดีต่อการศึกษา

5.2 ด้านการประยุกต์และนำไปใช้

ผู้บริหารมีการจัดทำระบบการจัดเก็บและอัปเดตสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ด้านการประยุกต์ใช้ข้อมูล โดยการอบรมหรือจัดการพัฒนาให้สามารถแก้ปัญหาอย่างทันที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ ให้บุคลากรเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ สนับสนุนการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดทำและวิเคราะห์สารสนเทศอย่างเหมาะสม และสร้างเวทีนำเสนอผลงานและความรู้สู่สาธารณชน เช่น การจัดประชุมและการเข้าร่วมงานระดับชาติและนานาชาติ

5.3 ด้านการค้นหาความรู้

ผู้บริหารส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล เพื่อพัฒนาทักษะการค้นคว้าและการใช้งานเทคโนโลยี จัดสรรทรัพยากรสำหรับการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนบุคลากรในการค้นหาความรู้ได้อย่างเต็มที่ สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการอบรมและสัมมนาต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะใหม่ๆ และเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สร้างระบบจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นระเบียบ สามารถเข้าถึงได้ง่ายและค้นหาสะดวก และส่งเสริมการใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันสำหรับการจัดระเบียบและบันทึกข้อมูลเพื่อให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

5.4 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้บริหารสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลและประสบการณ์ของบุคลากรอย่างมีระบบ โดยใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล พัฒนาทักษะการบันทึกและการรวบรวมข้อมูลของบุคลากร ให้สามารถจัดเก็บและใช้งานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศออนไลน์เพื่อให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก ผูกพันบุคลากรให้สามารถวิเคราะห์และจัดทำ Best Practice โดยนำประสบการณ์มาพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้ทันสมัยและสร้างความตระหนักถึงการปรับตัวต่อสภาวะ digital disruption

5.5 ด้านการบริหารและจัดเก็บความรู้

ผู้บริหารพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถจัดการและบันทึกข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันและโปรแกรมที่ช่วยในการจัดการข้อมูล ให้บุคลากรใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำและบำรุงรักษาฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลมีการอัปเดตอย่างต่อเนื่องและพร้อมใช้ตลอดเวลา ผูกพันบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีจัดการข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการสืบค้นข้อมูล และกำหนดมาตรฐานการบันทึกและการจัดการข้อมูล เพื่อให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามแบบแผนเดียวกัน

6. สรุป

แนวทางการจัดการความรู้ส่วนบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้ร่วมงาน พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยสรุปแนวทางการบริหาร 5 ด้านหลัก ดังนี้

1) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้บริหารสนับสนุนการสร้างเครือข่ายวิชาชีพ จัดสรรเวลาและทรัพยากรให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ จัดอบรมและกิจกรรม PLC เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมร่วมกัน จัดทำสื่อเผยแพร่ Best Practice บูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และติดตามผลงานนวัตกรรมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการประยุกต์และนำไปใช้ ผู้บริหารจัดระบบจัดเก็บและอัปเดตสารสนเทศให้เข้าถึงได้ง่าย ส่งเสริมการอบรมด้านการประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาอย่างทันที่ สนับสนุนการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ ส่งเสริมการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย และสร้างเวทีนำเสนอผลงานสู่สาธารณชน

3) ด้านการค้นหาความรู้ ผู้บริหารจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล จัดสรรทรัพยากรสำหรับการเข้าถึงแหล่งข้อมูล สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการอบรมและสัมมนา สร้างระบบจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นระเบียบและเข้าถึงง่าย และส่งเสริมการใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันสำหรับบันทึกและจัดระเบียบข้อมูล

4) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้บริหารสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลและประสบการณ์ของบุคลากรอย่างเป็นระบบ พัฒนาทักษะการบันทึกและรวบรวมข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ ผูกพันบุคลากรให้วิเคราะห์และจัดทำ Best Practice และพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลให้ทันสมัยรองรับสภาวะ digital disruption

5) ด้านการบริหารและจัดเก็บความรู้ ผู้บริหารพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันและโปรแกรมจัดการข้อมูล จัดทำและบำรุงรักษาฐานข้อมูลออนไลน์ ให้อัปเดตอย่างต่อเนื่อง ฝึกอบรมบุคลากรให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีจัดการข้อมูล และกำหนด มาตรฐานการบันทึกและจัดการข้อมูลให้เป็นแบบแผนเดียวกัน

แนวทางทั้ง 5 ด้านนี้ มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการความรู้ การพัฒนาทักษะบุคลากร การสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

7. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.
- จันทราณี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- วิจารณ์ พานิช. (2547). **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). **การบริหารการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็น และบริบท**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- Avery, S., Brooks, R., Brown, J., Dorsey, P., & O'Conner, M. (2001). **Personal knowledge management: Framework for integration and partnerships**. ACM Other conferences : Proceedings of the Association of Small Computer Users in Education Conference.
- Davenport, T. H., & Prusak, L. (1998). **Working knowledge: How organizations manage what they know**. Boston : Harvard Business School Press.
- Marquardt, M. J. (2002). **Building the learning organization: Mastering the 5 elements for corporate learning**. Seattle, WA : Davies-Black Publishing.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). **The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation**. English : Oxford University Press.
- Pauleen, D. (2009). **Personal knowledge management: Putting the "person" back into the knowledge equation**. *Online Information Review*. 33(2). 221–224.
- Wiig, K. M. (1993). **Knowledge management foundations: Thinking about thinking – how people and organizations create, represent, and use knowledge**. Texas : Schema Press.